
Η ΔΙΑΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΕΙΟΥ ΜΥΘΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ: Υποδειγματική διδασκαλία με βάση
αισώπειους μύθους

Ζωή Μαράκα: 411/2012136

Κατερίνα Χονδρού: 411/2012245

Διδάσκων: Κατσαδώρας Γεώργιος

Ημερομηνία 5/12/2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εργασία με θέμα: Υποδειγματική διδασκαλία με βάση αισιώπειους μύθους 1	
Εισαγωγή: Η ζωή και η δράση του Αισώπου	3
Μυθοι.....	5
Η ΧΕΛΩΝΑ ΠΟΥ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΤΑΞΕΙ.....	5
Ο Γάιδaros Του Φτωχού	6
ο Κόλπο Του Γάτου	7
Ένας Πονηρός Αγριόγατος.....	8
Το πάθημα του πελαργού.....	9
Ο Δίας και η χελώνα.....	10
Το παιδί και το ζωγραφισμένο λιοντάρι	11
Το μονόφθαλμο ελάφι.....	12
Ο γάιδaros και η σκιά του.....	13
Η Αλκυόνη	14
Η αλεπού και ο σκύλος.....	15
Το λιοντάρι και το ποντίκι	16
Η διδακτική των αισιώπειων μυθων	17
Δραστηριότητα 1	18
Σταυρόλεξο	18
Δραστηριότητα 2	19
Συμπλήρωση κενων.....	19
Δραστηριότητα 3	20
Δραστηριότητα 4	20
Δραματοποίηση μύθου μέσα στην τάξη	20
Δραστηριότητα 5	20
Δραστηριότητα 6	21
Δραστηριότητα 7	21
Δραστηριότητα 8	21
Βιβλιογραφία	22

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ΖΩΗ ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο Αίσωπος ήταν αρχαίος Έλληνας μυθοποιός. Θεωρείται ιδρυτής του λογοτεχνικού είδους που σήμερα ονομάζεται παραβολή ή αλληγορία. Για τη ζωή του δεν υπάρχουν ακριβείς και συγκεκριμένες πληροφορίες, από πολλούς μάλιστα αμφισβητείται ακόμη και η ύπαρξή του.

Είναι ο διασημότερος από τους αρχαίους μυθοποιούς, αναμφισβήτητος πατέρας του αρχαίου μύθου. Θεωρείται επίσης ο κορυφαίος της λεγόμενης διδακτικής μυθολογίας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί, ότι δεν έγραψε μήτε μια λέξη, αλλά όλους τους μύθους τους διηγιόταν προφορικά.

Ο Αίσωπος ήταν ταπεινής καταγωγής και πραγματικό τέρας ασχήμιας: μαυριδερός, καμπούρης, τραυλός, κοντόλαιμος, στραβοπόδης με μύτη πλακουτσωτή και κεφάλι τριγωνικό, αλλά παράλληλα ήταν ευφύεστατος.

Παρ' ότι όσο ζούσε ήταν δούλος, οι Αθηναίοι του στήσανε αργότερα ανδριάντα, για να δείξουν έτσι ότι κάθε άνθρωπος αξίας, πρέπει, ανεξάρτητα από τη καταγωγή του να τιμάται.

Γεννήθηκε κατά πάσα πιθανότητα, από οικογένεια δούλων, το 625 π.Χ., στο Αμόριο της Φρυγίας, ήταν δούλος του φιλόσοφου Ιάδμονα, έζησε στη Σάμο, ταξίδεψε στην Αίγυπτο και την Ανατολή και πέθανε στους Δελφούς, όπου είχε σταλεί από το βασιλιά Κροίσο για να λάβει χρησμό του μαντείου το 560 π.Χ. Κατηγορήθηκε για ιεροσυλία και καταδικάστηκε σε θάνατο από ιεροδικαστές.

Πρωταγωνιστές στους μύθους του Αισώπου είναι, κατά το πλείστον, ορισμένα ζώα, όπως η αλεπού, ο λύκος, το λιοντάρι, το ελάφι κ.ά. Κυρίως είναι διάλογοι μεταξύ ζώων που μιλούν κι ενεργούν σαν άνθρωποι, ενώ υπάρχουν και μερικοί με ανθρώπους ή θεούς. Πρόκειται για μικρά οικιακά αφηγήματα, διατυπωμένα με μεγάλη συντομία. Ο χαρακτήρας τους είναι ηθικοδιδασκτικός, συμβολικός κι αλληγορικός. Οι Μύθοι αυτοί έχουν ιδιαίτερη χάρη, θαυμαστή απλότητα κι άφταστη διδακτικότητα. Είναι παρμένοι από τη καθημερινή ζωή και τη φύση. Είχε τη μοναδική ικανότητα να δίνει στα ζώα ανθρώπινες ιδιότητες, ψυχή και λαλιά, σε τέτοιο βαθμό που να θεωρείς ότι οι μύθοι του ήταν κάποτε η πραγματικότητα και όλα αυτά που διηγείται έχουν συμβεί. Βασικό χαρακτηριστικό των διηγήσεών του ήταν το επιμύθιο το οποίο ήταν εύληπτο για τα παιδιά και το λαό.

ΜΥΘΟΙ

Η ΧΕΛΩΝΑ ΠΟΥ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΤΑΞΕΙ

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε στην αυλή ενός χωριάτικου σπιτιού μια χελώνα, που είχε έναν μεγάλο καημό. Ήθελε να πετάξει στον ουρανό όπως τα πουλιά.

- Τι κατάρρα είναι αυτή! Σέρνω κάθε μέρα και νύχτα αυτό το βαρύ καβούκι και είμαι καρφωμένη πάνω στη γη. Αχ να 'μουν κι εγώ ένα πουλάκι, να είχα φτερά και να πετούσα! Πως ζηλεύω τις πάπιες της αυλής που όταν θέλουν πετούν και βλέπουν τον κόσμο από ψηλά.

Μια μέρα δυο πάπιες άκουσαν το παράπονο της, την λυπήθηκαν και την ρώτησαν:

- Θέλεις αλήθεια να πετάξεις κυρά Χελώνα;

- Αν θέλω; Αυτό είναι το μεγάλο μου όνειρο. Ας πετάξω μια φορά κι ας πεθάνω, που λέει ο λόγος! Αλλά πως;...απάντησε και αναρωτήθηκε.

- Υπάρχει ένας τρόπος. Να δαγκώσεις σφιχτά αυτό το ξύλο, εγώ και η αδερφή μου θα πιάσουμε με τα ράμφη μας τις δυο άκρες και θα σε πάρουμε μαζί μας!...της πρότεινε η μια πάπια.

Η χελώνα ενθουσιάστηκε με την ιδέα και βιάστηκε να δαγκώσει το ξύλο. Το έπιασαν και οι πάπιες με τα ράμφη τους, άνοιξαν τα φτερά τους και πέταξαν ψηλά, κουβαλώντας μαζί τους την χελώνα.

Το πόσο χαιρόταν η χελώνα δε λέγεται! Επιτέλους είχε πραγματοποιήσει το όνειρο της! Για μια στιγμή μάλιστα πίστεψε ότι θα μπορούσε να πετάξει και μόνη της! Και τότε, άφησε η κουτή το ξύλο που κρατούσε με τα δόντια της και έπεσε στο χώμα και τραυματίστηκε.

Από εκείνη τη μέρα κατάλαβε ότι πρέπει να είναι ευχαριστημένη με τη μορφή που της έδωσε η φύση και να μη ζηλεύει τα άλλα ζώα.

Ο ΓΑΙΔΑΡΟΣ ΤΟΥ ΦΤΩΧΟΥ

Μια φορά κι ένα καιρό, ένα κατάλευκο, όμορφο και περήφανο άλογο, έσερνε το αμάξι ενός πλούσιου άρχοντα. Πλάι του βρέθηκε για μια στιγμή να περπατά ένας φτωχός και ταπεινός γαϊδαράκος, που κουβαλούσε τα ξύλα ενός χωρικού. Το άλογο περήφανο, του 'ριξε μια πλάγια ματιά και του 'πε:

- "Φτωχέ μου γάιδαρε, θα πρέπει να 'σαι πολύ δυστυχισμένος".

- "Γιατί;" τονε ρώτησεν ο γάιδαρος.

- "Επειδή υπηρετείς ένα φτωχό χωρικό".

- "Ίσα-Ίσα που 'μαι πολύ ευχαριστημένος", απάντησε ο γάιδαρος. "Δουλεύω σκληρά τη μέρα, μα το βράδυ έχω όσο άχυρο επιθυμεί η ψυχή μου".

- "Δυστυχισμένε!" είπε πάλι το άλογο. "Αν ήξερες πόσον όμορφα περνώ εγώ, που υπηρετώ ένα πλούσιο κύριο! Βέβαια, εργάζομαι κι εγώ, αλλά δε κουβαλώ ξύλα, σαν και σένα. Σέρνω ένα πολυτελέστατο αμάξι. Απ' όπου περνάμε, όλοι παραμερίζουνε

και βγάζουνε τα καπέλα τους με σεβασμό ενώ σένα, ποιός σου δίνει σημασία; Ξέρεις τι κουβαλώ σήμερα; Δυο κιβώτια με χρυσάφι! Λοιπόν, δε με ζηλεύεις";

- "Όχι, δε σε ζηλεύω καθόλου!" του 'πεν ο γάιδαρος.

- "Δε με ζηλεύεις που κουβαλώ χρυσάφι μέσα σ' αυτή τη πολυτελέστατη άμαξα;" απόρησε τ' άλογο.

- "Όχι"!

- "Πρόσεξες τα χαλινάρια μου; Είναι ολοκαίνουργια κι από δέρμα, ενώ το δικό σου καπίστρι είναι φτιαγμένο από σκoinί! Φτωχέ μου γάιδαρε, θα πρέπει, στ' αλήθεια να 'σαι πολύ δυστυχισμένος"!

- "Μα, αφού σου λέω πως είμαι ευτυχισμένος!" επέμενε ο γάιδαρος.

Ξάφνου, από τη στροφή του δρόμου παρουσιάστηκε τρεις ληστές! Ένας απ' αυτούς χτύπησε μ' ένα ξύλο δυνατά το άλογο για να το αναγκάσει να σταματήσει κι έπειτα, αφού δέσανε τον αμαξά, πήρανε τα δυο κιβώτια με το χρυσάφι κι έφυγαν. Το άλογο στεκόταν καταλυτημένο γι' αυτό που είχε συμβεί, μα ο γάιδαρος γελούσε δίπλα του.

- "Ε, παλιόφιλε!" του 'πε. "Πιο πριν ήσουν περήφανο που κουβαλούσες χρυσάφι κι έλεγες εμένα δυστυχισμένο. Λοιπόν, τί λες, τώρα; Εμείς οι ταπεινοί μπορεί να 'χουμε τη φτώχεια μας, αλλά έχουμε τουλάχιστον ήσυχο το κεφάλι μας! 'Αντε γεια σου τώρα και περαστικά".

Ο ΚΟΛΠΟ ΤΟΥ ΓΑΤΟΥ

Μια φορά κι ένα καιρό, ένας γάτος και μια αλεπού γίνανε φίλοι κι αποφάσισαν να γυρίσουν μαζί τον κόσμο. Από φαγητό δε δυσκολεύονταν διόλου γιατί, κάθε φορά που πεινούσαν, η αλεπού άρπαζε κι από ένα κοτόπουλο και το τρώγανε.

-*"Λοιπόν;"* είπε μια μέρα η αλεπού. *"Πώς σου φαίνομαι; Δεν είμαι καταπληκτική;"*

-*"Γιατί κυρά -Μαριώ;"* τη ρώτησε ο γάτος.

-*"Είδες με πόση εξυπνάδα και τέχνη κλέβω τα κοτόπουλα από τα κοτέσια; Έχουνε δίκιο όταν λένε πως είμαι το πιο πονηρό ζώο".*

-*"Να σου πω"*, της απάντησε ο γάτος, *"ξέρω κι εγώ ένα κόλπο, που αξίζει πότερο από τη πονηριά σου".*

-*"Ποιό κόλπο;"* τον ρώτησε η αλεπού.

-*"Άσε, θα στο πω αργότερα".*

-*"Γιατί δε μου το λες τώρα;"*

-*"Προτιμώ να στο δείξω στη πράξη, για να το καταλάβεις".*

-*"Αλλά δε τα καταφέρνω μόνο με τα κοτόπουλα"*, συνέχισε η αλεπού. *"Ξέρω να φτιάχνω τη φωλιά μου με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορώ να βγαίνω εύκολα απ' αυτή χωρίς να κινδυνεύω".*

-*"Κι εγώ ξέρω ένα έξυπνο κόλπο"*, είπε πάλι ο γάτος.

-*"Δε θα μου πεις το κόλπο σου;"* ξαναρώτησε η αλεπού.

-*"Όχι ακόμα, κάνε υπομονή".*

-*"Μπορώ ακόμα"*, είπε η αλεπού, *"ν' αποφεύγω τις παγίδες που μου στήνουν οι χωρικοί κοντά στα σπίτια τους, για να με πιάσουνε. Πώς σου φαίνεται;"*

-*"Σε παραδέχομαι, κυρά-Μαριώ, αλλά... έχω κι εγώ το κόλπο μου".*

-*"Α, δε σου είπα και το άλλο. Κρύβομαι με τέτοιο τρόπο ανάμεσα στους θάμνους, που μπορώ να ξεγελάσω ακόμα και τα πουλιά..."*

-*"Έχω κι εγώ το κόλπο μου"*, είπε για μιαν ακόμα φορά ο γάτος.

-*"Μα, επιτέλους, ποιό είναι αυτό το κόλπο;"* θύμωσε η αλεπού.

-*"Μη βιάζεσαι κυρά-Μαριώ να το μάθεις".*

-*"Μου φαίνεται ότι με κοροϊδεύεις! Εγώ σου τα 'πα όλα κι εσύ..."*

Κείνη τη στιγμή παρουσιάστηκαν δυο άγρια σκυλιά και τους στρώσανε στο κυνήγι.

-*"Τώρα θα δεις το κόλπο μου!"* είπε ο γάτος στην αλεπού και μ' ένα πήδημα έφτασε κοντά σ' ένα δέντρο και σκαρφάλωσε εύκολα στα κλαδιά του. *"Είδες ποιό είναι το κόλπο μου;"* είπε τότε ο γάτος στην αλεπού...

Κι η αλεπού που δε μπορούσε να σκαρφαλώσει σαν το γάτο, προσπάθησε να γλυτώσει με τη τρεχάλα. Μα οι δυο σκύλοι τη φτάσανε και της έκοψαν την ουρά και το αφτί. Με πολύ κόπο κατάφερε να σώσει τη ζωή της και κατάλαβε από τη μέρα κείνη, ότι το κόλπο του γάτου άξιζε πότερο από τη πονηριά της.

ΈΝΑΣ ΠΟΝΗΡΟΣ ΑΓΡΙΟΓΑΤΟΣ

Σ' ένα μεγάλο δέντρο του δάσους είχανε φτιάξει τις φωλιές τους κι έμεναν με ταπαιδιά τους δυο ζώα κι ένα πουλί. Ανάμεσα στις ρίζες του δέντρου είχε φτιάξει τη φωλιά του ένα αγριογούρουνο, σε μια τρύπα του κορμού έμενε ένας αγριόγατος και σ' ένα κλαδί είχε τη φωλιά του ένα γεράκι. Στην αρχή βρίσκαν άφθονη τροφή στο δάσος, αλλά σιγά-σιγά λιγόστευε. Αυτό του κακοφάνηκε του αγριόγατου και πονηρός καθώς ήταν, αποφάσισε να βρει ένα τρόπο ώστε να διώξει τους δυο γείτονές του για να μείνει μόνος και να βρίσκει εύκολα τη τροφή του. Μια και δυο ανεβαίνει ως τη φωλιά του γερακιού και του λέει:

-*"Αυτός ο γείτονας μας, το αγριογούρουνο, δε μου αρέσει. Σκάβει συνέχεια στις ρίζες και φοβάμαι ότι καμιά μέρα θα ρίξει το δέντρο"*.

-*"Αλήθεια;"* είπε το γεράκι φοβισμένο.

-*"Ναι, δεν έχεις προσέξει πώς τρέμει το δέντρο όταν φυσά ο αέρας;"*

-*"Ω... έκανες πολύ καλά που μου το 'πες και σ' ευχαριστώ!"* απάντησε το γεράκι. *"Θα πάρω τα παιδιά μου αμέσως και θα φύγω για να μη σκοτωθούνε τα καημένα!"*

-*"Γι' αυτό στο 'πα κι εγώ, γιατί λυπήθηκα τα παιδιά σου"*.

-*"Κι εσύ;"* τον ρώτησε το γεράκι. *"Θα μείνεις;"*

-*"Αστειεύσαι; Θα φύγω όσο μπορώ πιο γρήγορα!"*

Ο πονηρός αγριόγατος κατέβηκε αμέσως στη φωλιά του αγριογούρουνου.

-*"Καλημέρα, γείτονα"*, του 'πε. *"Θέλω να σου πω κάτι... Πώς σου φαίνεται αυτός ο γείτονας μας, το γεράκι; Όλο για τα παιδιά σου μιλά. Πρόσεχε μη σου αρπάξει κανένα*

όταν λείπεις".

Το αγριογούρουνο φοβήθηκε.

-*"Μου λες αλήθεια, γείτονα;"* ρώτησε.

-*"Γιατί να σου πω ψέματα; Ξέρεις στα γεράκια δε πρέπει να 'χει κανείς εμπιστοσύνη... Κι έτσι όπως είναι παχουλούτσικα τα παιδιά σου... Χμ... εγώ στη θέση σου θα τα 'παιρνα και θα 'φευγα μακριά απ' αυτό το δάσος"*.

-*"Σ' ευχαριστώ που με ειδοποίησες"*, είπε το αγριογούρουνο. *"Θα πάρω τα παιδιά μου και θα φύγω μακριά για να μη κινδυνεύουν"*.

Έτσι, σε λίγο ο αγριόγατος έμεινε μόνος του στο δέντρο και στο δάσος και μπορούσε τώρα να βρίσκει εύκολα τη τροφή του... Με τη πονηριά του κατάφερε, ό,τι δε θα κατάφερνε ποτέ με τη δύναμη του.

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΠΕΛΑΡΓΟΥ

Ένας αγρότης έστησε μια μέρα στο χωράφι του δόκανα για να πιάσει κάτι γερανούς που του κατέστρεφαν τα σπαρτά. Στις παγίδες όμως πιάστηκε και ένας πελαργός – που είναι πουλί χρήσιμο στη γεωργία. Νιώθοντας το άμοιρο αυτό πουλί το οικτρό τέλος που το περίμενε, όταν ήρθε και το βρήκε ο αγρότης, άρχισε να τον ικετεύει:

- Δεν είμ' αφέντη γερανός εγώ, που να βλάπτω τα σπαρτά σου. Κι αν θες να βεβαιωθείς, καλέ μου άνθρωπε, γι' αυτό, ρώτα τα διάφορα ερπετά κι αυτά τα φίδια ακόμα που κάθε μέρα κυνηγώ κι εξοντώνω για μεγάλο κέρδος δικό σου.

Μα ο γεωργός δεν τον λυπήθηκε και του μίλησε σκληρά: «αφού, όπως λες, του είπες, είσαι καλός, γιατί πήγες με τους κακούς να σμίξεις; Εγώ μ' αυτούς σε έπιασα, μ' αυτούς θα σε χαλάσω!».

Ο ΔΙΑΣ ΚΑΙ Η ΧΕΛΩΝΑ

Ο Δίας στο γάμο του κάλεσε σε τιμητούσι όλα τα ζωντανά. Μονάχα η χελώνα έλειψε και ο Δίας αγνοώντας την αιτία, τη ρώτησε την επόμενη μέρα γιατί δεν πήγε στο δείπνο. Και τότε αυτή του λέει: «Το καλύτερο σπίτι είναι για τον καθένα το δικό του». Και τότε, ο Δίας θυμωμένος μαζί της, την ανάγκασε να κουβαλάει το καλύβι της στην πλάτη της.

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε ένας πλούσιος κτηματίας, που δεν είχε κανέναν άλλον στον κόσμο, παρά τον μονάκριβο γιο του. Ο άνθρωπος αυτός ήταν πολύ φοβητσιάρης, φοβόταν ακόμα και την ίδια του τη σκιά. Ένα βράδυ είδε ένα παράξενο όνειρο: πως το γιό του τον έφαγε ένα λιοντάρι. Ο κτηματίας φοβήθηκε πάρα πολύ κι επειδή δεν ήθελε το όνειρο αυτό να βγει αληθινό, κάλεσε τους καλύτερους μαστόρους κι έχτισε ένα σπίτι με πολλά δωμάτια, σωστό παλάτι. Το μέγαρο αυτό όμως είχε τα παράθυρά του πολύ ψηλά, τις πόρτες του πάντα κλειδωμένες και περιστοιχιζόταν από έναν ψηλό φράχτη. Εκεί μέσα κρατούσε κλειδωμένο το μοναχογιό του ο κτηματίας. Και για να μη στενοχωριέται το παιδί, ο κτηματίας κάλεσε ένα σπουδαίο ζωγράφο και του ζήτησε να ζωγραφίσει όλους τους τοίχους του σπιτιού.

Ο ζωγράφος γέμισε τους τοίχους με όλων των ειδών τις ζωγραφιές: με θάλασσες όπου κολυμπούσαν φάλαινες και δελφίνια, με τον ουρανό όπου πετούσαν πλήθος πουλιά, με άγρια και πυκνά δάση όπου τριγυρνούσαν δεκάδες αγρίμια.

Ο νεαρός γιος του κτηματία βαριόταν κι έπληττε κλεισμένος μέρα νύχτα μέσα στο σπίτι. Τριγύριζε λοιπόν στα δωμάτια και κοίταζε τις πανέμορφες ζωγραφιές. Μια μέρα μπήκε σ' ένα δωμάτιο και στάθηκε μπροστά σ' έναν τοίχο, στον οποίο ο ζωγράφος είχε ζωγραφίσει ένα άγριο δάσος κι ανάμεσα στα δέντρα ένα μεγάλο και περήφανο λιοντάρι.

- Βρωμοθηρίο, σε μισώ! Είπε το αγόρι θυμωμένο. Επειδή ο πατέρας μου φοβήθηκε όταν σε είδε μια νύχτα στον ύπνο του, βρίσκομαι τώρα εδώ μέσα, κλειδωμένος και ολομόναχος.

Και πάνω στο θυμό του το αγόρι άπλωσε τα χέρια του κι άρχισε να ξύνει με μανία τη ζωγραφιά του λιονταριού στον τοίχο. Όμως μια αγκίδα από την ξύλινη επένδυση χώθηκε στο χέρι του και το πόνεσε πολύ. Το αγόρι πήγε αμέσως στο κρεβάτι του και περίμενε να γυρίσει την επόμενη μέρα ο πατέρας του από την πόλη όπου είχε πάει, για να καλέσει το γιατρό.

Το παιδί όλη νύχτα δεν έκλεισε μάτι από τους πόνους και την άλλη μέρα το πρωί είδε πως το χέρι του, στο σημείο που είχε χωθεί η αγκίδα, ήταν κατάμαυρο και είχε πρηστεί. Μόλις γύρισε ο κτηματίας, φώναξε αμέσως ένα σπουδαίο γιατρό, αλλά παρά τα φάρμακα και τα βότανα, ο γιατρός δεν κατάφερε τίποτα, γιατί η πληγή είχε ήδη κακοφορμίσει, με αποτέλεσμα το αγόρι να πεθάνει την επόμενη μέρα.

Ο πλούσιος κτηματίας ήταν απαρηγόρητος. Το όνειρο που είχε δει είχε βγει αληθινό κι ο αγαπημένος του γιος, παρ' όλα όσα είχε κάνει για να τον προφυλάξει από τα πραγματικά λιοντάρια, είχε πεθάνει εξαιτίας ενός ζωγραφισμένου λιονταριού.

ΤΟ ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟ ΕΛΑΦΙ

Ένα ελάφι είχε χάσει το ένα του μάτι μια μέρα που το κυνηγούσαν κάποιοι κυνηγοί κι έτρεχε να σωθεί. Προσπαθώντας να τους ξεφύγει, ένα ξερόκλαδο είχε μπει στο μάτι του και είχε τυφλωθεί. Από τότε έπρεπε να 'ναι πολύ προσεκτικό και να γυρίζει το κεφάλι του δεξιά κι αριστερά για να βλέπει μήπως το κυνηγάνε.

Μια μέρα έφτασε σε μια πυκνοφυτεμένη πλαγιά που κατέβαινε μέχρι την άκρη της θάλασσας.

- Ωραίο μέρος, σκέφτηκε το ελάφι. Εδώ μπορώ να βόσκω με ασφάλεια. Δε χρειάζεται να γυρίζω το κεφάλι μου δεξιά κι αριστερά. Θα στέκομαι πάντα με το γερό μου μάτι προς τη στεριά, αφού μόνο από εκεί κινδυνεύω.

Πέρασε καιρός και το ελάφι ζούσε εκεί ευτυχισμένο, ώσπου μια μέρα έτυχε να περνάει από εκείνη την ακρογιαλιά μια βάρκα με κυνηγούς που πήγαιναν σ' ένα διπλανό νησί. Οι κυνηγοί είδαν το ελάφι που έβοσκε αμέριμνο και του έριξαν ένα βέλος.

Το δύστυχο ζώο σωριάστηκε στο χώμα και καθώς ξεψυχούσε μουρμούρισε:
- Εγώ φυλαγόμουν από τη στεριά κι ο θάνατος ήρθε απ' τη θάλασσα.

Ο ΓΑΙΔΑΡΟΣ ΚΑΙ Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ

Κάποτε, ένας ταξιδιώτης νοίκιασε ένα γάιδαρο και το αφεντικό του, για να τον βοηθήσουν να διασχίσει μια έκταση έρημη. Ξεκίνησαν πολύ πρωί, ο ταξιδιώτης πάνω στο γάιδαρο και το αφεντικό του γαϊδάρου δίπλα του, με τα πόδια. Το μεσημέρι που η ζέστη είχε γίνει αφόρητη έκαναν μια στάση. Ο ταξιδιώτης κατέβηκε απ' τον γάιδαρο και κάθισε να ξεκουραστεί στη σκιά του, μια κι εκεί γύρω δεν υπήρχε ίχνος βλάστησης.

- Σήκω αμέσως από 'κει, φώναξε το αφεντικό του γαϊδάρου. Αυτή η θέση είναι δική μου.

- Αφού σε πλήρωσα! Είπε ο ταξιδιώτης.

- Με πλήρωσες για το γάιδαρο κι όχι για τη σκιά του.

Κι ενώ οι δύο άντρες μαλώνανε, ο γάιδαρος, που δεν άντεχε άλλο τις φωνές τους, το 'σκασε και τους άφησε χωρίς σκιά και χωρίς μέσο να διασχίσουν την έρημο.

Η ΑΛΚΥΟΝΗ

Η Αλκυόνη είναι ένα πουλί φιλέρημο που ζει συνήθως κοντά στη θάλασσα. Λένε πως για να γλιτώσει από το κυνήγι των ανθρώπων στήνει τη φωλιά της και κλωσσάει τ' αυγά της στα βράχια της παραλίας. Κάποτε, όταν επρόκειτο να γεννήσει πήγε σ' ένα ακρωτήριο και βλέποντας ένα βράχο μέσα στη θάλασσα άφησε εκεί τα' αυγά της. Μια φορά που βγήκε για να βρει τροφή συνέβη να ξεσπάσει δυνατός αέρας και η θάλασσα φουρτούνιασε. Τα κύματα ανέβηκαν ως τη φωλιά της, την κάλυψαν και τα πουλάκια της πνίγηκαν. Η Αλκυόνη όταν είδε τι συνέβη είπε: «Εγώ η παλαβή φταίω, που θεωρούσα τη στεριά επικίνδυνη και φυλαγόμεναι και ήρθα εδώ στη θάλασσα, που μου στάθηκε πολύ πιο άπιστη».

Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ Ο ΣΚΥΛΟΣ

Μια αλεπού μπήκε κάποτε σ' ένα μαντρί με τη σκέψη ν' αρπάξει κανένα μικρό αρνάκι. Εκεί που 'χε πιάσει ένα νεογέννητο κι ετοιμαζόταν να το πνίξει, την είδε ο τσοπανόσκυλος. Η κυρά – Μαριώ δεν τα 'χασε, μόνο έκανε πως το ντάντευε.

- Τι κάνεις εκεί κυρά – Μαριώ; ρώτησε σοβαρά ο τσοπανόσκυλος.

- Να, δε βλέπεις κουμπάρε; Χαϊδεύω τούτο το χαριτωμένο αρνάκι, γιατί πολύ μου αρέσει, μα την αλήθεια!

- Μα την αλήθεια, είπε ο τσοπανόσκυλος, κι εγώ σου λέω πως αν δεν αφήσεις ήσυχο τ' αρνί, θα σου δείξω πώς είναι τα σκυλίσια χάδια!

Η αλεπού, όταν κατάλαβε πως δεν είχαν πέραση οι πονηριές της, έβαλε την ουρά κάτω από τα σκέλη της κι έφυγε.

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Μια φορά ένα λιοντάρι κοιμότανε στη σπηλιά του. Είχε φάει αποβραδής, ένα βόδι ολόκληρο, είχε πιει μπόλικο νερό και τώρα είχε βυθιστεί στον ύπνο κι έβλεπε όνειρα λιονταρίσια.

Ξαφνικά, ένιωσε στον ύπνο του πως κάτι το γαργαλούσε, σαν να περπατούσε κάποιος – πολύ ελαφρά είν' αλήθεια – πάνω στο κορμί του. Άνοιξε τα μάτια του και τι να δει: ήταν ένα ποντίκι!

Θύμωσε τότε το λιοντάρι που ένα τόσο ταπεινό και μικρούλικο ζωάκι τόλμησε να του χαλάσει την ησυχία του κι αρπάζοντάς το με το πόδι του, ετοιμάστηκε να το χάψει.

Αλλά το ποντίκι άρχισε να το παρακαλάει κλαίγοντας:

- Άφησέ με βασιλιά μου να ζήσω κι εγώ μπορεί μια μέρα να σου ξεπληρώσω την καλοσύνη που θα μου κάνεις.

Το λιοντάρι, που ήτανε πια χορτάτο και δεν μπορούσε να φάει ούτε έναν ποντικό, γέλασε με τα λόγια που άκουσε και είπε:

- Σου χαρίζω τη ζωή, μόλο που ποτέ δε θα μπορούσες εσύ να με βοηθήσεις!

Κάποτε όμως το λιοντάρι έπεσε σ' ένα λάκκο – παγίδα που είχαν ανοίξει κάποιοι κυνηγοί, κι εκείνοι του έδεσαν τα πόδια με χοντρά σκοινιά και το άφησαν για να πάνε στο χωριό τους να φέρουν κι άλλους ανθρώπους, να τους βοηθήσουν, για να το κουβαλήσουν, επειδή ήταν πολύ βαρύ.

Ύστερα από λίγη ώρα, έτυχε να περνάει από εκεί ο ποντικός και άκουσε βογκητά.

Κατέβηκε τότε στο λάκκο, είδε το δεμένο λιοντάρι και το γνώρισε.

- Κάποτε μου χάρισες τη ζωή, του είπε. Τώρα θα σου ξεπληρώσω την καλοσύνη σου και θα σε ελευθερώσω.

- Εσύ θα με ελευθερώσεις; ρώτησε απορώνοντας το λιοντάρι. Πώς είναι δυνατό;

- Τώρα θα δείς, είπε το ποντίκι.

Κι άρχισε, με τα σουβλερά του δόντια, να ροκανίζει τα χοντρά σκοινιά, που έδεναν τα πόδια του λιονταριού.

Ύστερα από τρεις-τέσσερις ώρες, τα σκοινιά ήταν κομμένα και το λιοντάρι μπόρεσε, μ' ένα πήδημα, να βγει από το λάκκο – παγίδα.

Δεν έφυγε όμως αμέσως, γιατί περίμενε να σκαρφαλώσει και το ποντίκι απάνω, μια που κι αυτό δεν μπορούσε να βγει μ' ένα πήδημα.

- Σ' ευχαριστώ πολύ! Του είπε συγκινημένο το λιοντάρι.

- Σου είχα υποσχεθεί πως θα ξεπληρώνα την καλοσύνη που μου έκανες, και κράτησα την υπόσχεσή μου, αποκρίθηκε το ποντίκι. Τότε γέλασες μαζί μου, γιατί δεν πίστευες πως εγώ, ένα μικρό και αδύνατο ποντίκι, θα μπορούσα να βοηθήσω εσένα, το βασιλιά των αγριμιών. Πρέπει να ξέρεις, όμως, πως κι οι πιο αδύνατοι μπορούν να ξεπληρώσουν το καλό που κάνουν οι δυνατότεροί τους.

Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΙΣΩΠΕΙΩΝ ΜΥΘΩΝ

Οι παραπάνω μύθοι αναφέρονται σε μαθητές της Γ' και Δ' δημοτικού και διδάσκονται μέσα σε 4 διδακτικές ώρες.

Αρχικά, πληροφορούμε τους μαθητές για την ζωή και την δράση του Αισώπου. Στη συνέχεια, αφού έχει ολοκληρωθεί η μελέτη των μύθων, παραθέτουμε στα παιδιά κάποιες ερωτήσεις σχετικά με αυτούς, προκειμένου να αντιληφτούμε ότι η διδασκαλία έχει επιτευχθεί με επιτυχία.

Πιο συγκεκριμένα, για να γίνει αυτό με ευχάριστο και δημιουργικό τρόπο, αναθέτουμε στους μαθητές κάποιες δραστηριότητες-παιχνίδια, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση των αισώπειων μύθων.

Αυτό που προσπαθούμε να επιτύχουμε μέσα από τη διδασκαλία των αισώπειων μύθων είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τη συμπεριφορά των ηρώων ,να κρίνουν τα ίδια ποια συμπεριφορά είναι σωστή και ποια όχι, με τη βοήθεια των επιμυθίων .

Βεβαία, δεν επιθυμούμε τα παιδιά να μείνουν μόνο στην κατανόηση, αλλά να προχωρήσουν στην υιοθέτηση της ορθής συμπεριφοράς και στην καθημερινότητα τους.

Επίσης, ο στόχος των συγκεκριμένων μύθων που δεν περιέχουν το επιμύθιο είναι οι μαθητές να εξετάσουν τον κάθε μύθο κι έπειτα από δική τους κρίση και με την βοήθεια μας φυσικά, να καταλήξουν οι ίδιοι στην εντύπωση του ηθικού διδάγματος.

Όλα αυτά όμως ,δεν θα μπορέσουμε να τα επιτύχουμε αν πρωτίστως δεν αποκτήσουμε μια "φιλική" σχέση με τους μαθητές μας. Πρέπει ως διδάσκοντες να δημιουργήσουμε ατμόσφαιρα οικεία ώστε τα παιδιά να συμμετέχουν χωρίς καθόλου άγχος και φόβο, κι έτσι να μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τις σκέψεις τους.

Κάποια παραδείγματα δραστηριοτήτων είναι τα εξής:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

- 1) Η «πονηρή» κυρά- Μαριώ.
- 2) Αισώπειοι ____
- 3) Ο γάιδαρος και η ____ του.
- 4) ΑΥΤΗ έλειπε από το δείπνο του Δία.
- 5) Τι είναι ο αγριόγατος;
- 6) Ήταν ενός ____ με μεγάλα αυτιά...
- 7) Το κουβαλάει μαζί της η χελώνα.

Υ

α

μ

ι

υ

χ

δ

θ

ε

α

ο

λ

ρ

ΑΙΣΩΠΟΣ

λ

κ

ν

ο

ς

π

ε

ι

α

ν

ι

π

α

η

τ

ο

ρ

ι

υ

ο

ς

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ

Συμπληρώστε τα κενά που λείπουν.

Το μονόφθαλμο ελάφι

Ένα ____ είχε χάσει το ένα του μάτι μια μέρα που το κυνηγούσαν κάποιοι ____ κι έτρεχε να σωθεί. Προσπαθώντας να τους ξεφύγει, ένα ξερόκλαδο είχε μπει στο ____ του και είχε τυφλωθεί. Από τότε έπρεπε να 'ναι πολύ προσεκτικό και να γυρίζει το κεφάλι του δεξιά κι ____ για να βλέπει μήπως το κυνηγάνε.

Μια μέρα έφτασε σε μια πυκνοφυτεμένη πλαγιά που κατέβαινε μέχρι την άκρη της ____.

- Ωραίο μέρος, σκέφτηκε το ελάφι. Εδώ μπορώ να βόσκω με ασφάλεια. Δε χρειάζεται να γυρίζω το ____ μου δεξιά κι αριστερά. Θα στέκομαι πάντα με το γερό μου μάτι προς τη στεριά, αφού μόνο από εκεί ____.

Πέρασε ____ και το ελάφι ζούσε εκεί ευτυχισμένο, ώσπου μια μέρα έτυχε να περνάει από εκείνη την ακρογιαλιά μια ____ με κυνηγούς που πήγαιναν σ' ένα διπλανό ____ . Οι κυνηγοί είδαν το ελάφι που έβοσκε αμέριμνο και του έριξαν ένα ____.

Το δύστυχο ζώο σωριάστηκε στο χώμα και καθώς ξεψυχούσε μουρμούρισε:

- Εγώ φυλαγόμουν από τη ____ κι ο θάνατος ήρθε απ' τη ____.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Ζωγραφίστε τον αγαπημένο σας ηρώα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΥΘΟΥ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Επιλέγουν οι μαθητές ένα μύθο, μοιράζουμε τους ρόλους και πραγματοποιούμε μια μικρή «παράσταση»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5

Για κάθε έναν από τους παραπάνω μύθους να γράψετε το ηθικό δίδαγμα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6

Γράψτε έναν δικό σας αισώπειο μύθο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7

Αφού έχουμε εκτυπώσει σε πάζλ εικόνες από διάφορους ήρωες των αισώπειων μύθων τις μοιράζουμε στους μαθητές να το δημιουργήσουν.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8

Σε ώρα διδασκαλίας δείχνουμε στους μαθητές βίντεο με αισώπειους μύθους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://www.peri-grafis.com/ergo.php?id=1204>

<http://www.scribd.com/doc/36348678/%CE%91%CE%B9%CF%83%CF%8E%CF%80%CE%BF%CF%85-%CE%9C%CF%8D%CE%B8%CE%BF%CE%B9>

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%AF%CF%83%CF%89%CF%80%CE%BF%CF%82>

<http://www.pare-dose.net/?p=110>